

NAŠA MOČ

GLASILO SLOVENSKEGA DELAVSTVA.

Izhaja vsak petek.

Uredništvo
upravnništvo
Kopitarjeva
ulica št. 6.

Naročnina znaša:

celoletna . . . K 4.—
poluletna . . . „ 2.—
četrtna . . . „ 1.—
Posamezna št. „ 0.10

Št. 44.

V Ljubljani, dne 29. septembra 1911.

Leto VI.

Javna predavanja S. K. S. Z. v Ljudskem Domu se prično zopet v torek dne 3. t. m. Predavanje se bo pričelo vedno vsak torek ob **8. uri zvečer**. Predavanja otvori dr. Krek, ki bo v torek predaval o velezanimivem predmetu: »**Kako so se razvile sedanje gospodarske razmere**«. Predavanje se bo vršilo v veliki dvorani Ljudskega Doma, kjer je dovolj sedežev tudi za veliko udeležbo. Prihitite v torek dne 3. oktobra vsi k predavanju dr. Kreka! Vstop vsakemu prost.

Par kapljic za soc. demokrate.

Delavske družine stiskajo pasove že na zadnjo luknjico; najpotrebnejši reči jim je komaj mogoče ob ti draginji spraviti skupaj. Matere se že odrekajo popoldanski malici; šalica kave se jim že pozna pri njihovem gospodinjstvu. Če pa pogledamo v bližnjo prihodnost, se nam kažejo še bolj temni časi. Po planinskih krajih in na Češkem je suša uničila otavo in krmo za prašiče; repo, peso, korenje. Tudi krompirja je manj. Vsled tega se utegne še zelo podražiti špeh, in ker se bode zmanjšalo število goveje živine, bo tudi ta dražja. Obenem bo pa kmet manj imel denarja na razpolago in bo manj kupoval. Zato tudi tovarniški izdelki ne pojdejo tako izpod rok in to bo delavcem prineslo mnogo slabih dni.

Poglejmo posamezne vrste! Najprej predilnice! Bombaž se od leta do leta draži; letos je zanj letina slabša od lani; vrh tega ga pa države, odkoder ga dobivamo, vedno več doma pridelajo. To kaže, da bodo naše predilnice dražje kupovale, kar potrebujejo; obenem bo pa vsled splošnega pomanjkanja doma mnogo manj kupcev, nego jih je ob rednih časih.

Železna obrt, ki se ji je zadnji čas najboljše godilo, tudi nima za nekatere izdelke več toliko kupcev, kolikor jih potrebuje, da morejo imeti delavci trajno delo. Pleh in žebli zastajajo in zato se tudi na Jesenice in Savo, kjer je med delavci vladalo nekaj let skromno blagostanje, seli blede revščina. Vseh dnin na teden jih ima le

malo; več kot pol tedna so mnogi brez dela in brez zaslužka.

Premogokopi so edini, kjer gre vse blago hitro izpod rok in se drago prodaja; toda tudi tukaj lahko splošno nazadovanje prinese slabih časov.

Delavci v javnih in državnih podjetjih se tudi tolažijo samo z upanjem, da se jim zboljšajo razmere. Železničarji so pri železniškem ministru dobili nekaj lepih besedi, zraven pa konečni žalostni odgovor, da država nima sredstev, da bi jim zdaj dala, kar potrebujejo, dasi so njihove zahteve upravičene. Pri ti priložnosti naj poudarimo, da je Prometna zveza ena izmed prvih storila svojo dolžnost in se z vsemi silami potegnila zanje. Tobačni delavci in rudarji v Idriji imajo ravno take odgovore. Saj tudi uradniki in drugi državni uslužbenci ne slišijo drugega, nego da so državne kase prazne, in da ob sedanjih razmerah država ničesar dati ne more.

Poglejmo pa sedaj, kaj ob tako silno težavnih časih, ko ob njih že lakota trka tisoč in tisoč družinam na vrata, socialni demokratje počenjajo. Imenujejo se delavska stranka; pred volitvami so obetali, kaj bodo vse dosegli; zdaj pa, ko bi imeli pokazati, kaj znajo, so pa še bolj zmešani, nego so bili prej.

1. Prvo, kar delajo, je zahteva, naj se odpro meje za živino in tuje meso. Da se mora v tem oziru ob sedanjem pomanjkanjem res kaj storiti, je jasno. Toda socialni demokratje vedo tako dobro kot ves svet, da se nobena teh reči ne da doseči brez dovoljenja Ogrov, s katerimi imamo skupno carino in vsled tega skupne carinske meje vsled trgovske pogodbe z njimi. Za to trgovsko pogodbo so bili pa tudi socialni demokratje. Zakaj pa takrat, ko se je sklepala, niso odprli ust in zahtevali, naj se da naši državi večja prostost? Ni je večje hinavščine, nego je njihovo sedanje postopanje. Sami vedo, da bi bilo za našo industrijo neizrečeno slabo, in da bi se priložnost za delo še mnogo bolj zmanjšala, nego je že zdaj, ko bi se naša državna polovica ločila od Ogrov. Zato so za pogodbo z njimi. Zdaj, ko jim kaže zavoljo hujskanja, in ko

seveda vedo, da se to ne bo zgodilo, pa kriče, naj se naša vlada pogodbe z Ogri nikar ne drži, marveč naj po svoje dela.

2. Socialni demokratje so v zadnjem državnem zboru preprečili, da se ni sklenil davek na žganje, na dividende in tantieme, da se ni zvišal dohodninski davek in ni preuredil hišni davek. Ko bi se bilo to zgodilo, bi finančni minister ne mogel reči, da ima prazne kase in vsaj državnim uslužbencem in delavcem bi se pomagalo. Nesramno je, kar so zakrivali socialni demokratje s svojo tumpasto neumno politiko. Ko bi bilo v državnih kasah več denarja, bi se tudi več delalo: železnice in druge stavbe bi dale delavcem ob slabih razmerah mnogo zaslužka in pomagalo bi se jim.

3. Socialni demokratje zopet samo zavoljo strankarskega hujskanja zabavljajo proti zboljšanju našega vojaštva, zlasti naše mornarice. Da si vsi želimo, naj bi ne bilo treba krvavega vojaškega rokodelstva več, je jasno. Mi smo v tem oziru hujši sovražniki krvave sile, nego socialni demokratje, ki se jim razdivjanim tudi življenje nasprotnikov nič ne smili. Toda v sedanjih razmerah moramo iskati za naše tovarne, za predilnice, železarne, pivarne, cukrarne itd. trgov po svetu. Samo tiste države, ki imajo zlasti krepko mornarico, morejo uspešno dobiti trgov zase. Nemci so si s svojimi vojnimi ladjami izsilili prostora zase na Kitajskem, v Avstraliji in Afriki. Leta 1908 in 1909 se je silno veliko našega blaga, ki je bilo poslano na Turško, pokvarilo in mnogo se ga je moralo peljati nazaj, ker nahujskani turški prekladači niso hoteli iz naših ladij avstrijskega blaga zavoljo Bosne in Hercegovine spraviti na suho, in tudi niso pustili, da bi ga bili drugi. Ko bi bila takrat naša država poslala po eno veliko bojno ladjo v vsako pristanišče, bi bil brž red. In koristi bi bil imel od tega naš delavec. Trotelj je, kdor tega ne razume!

4. Socialni demokrat pozna zdaj samo eno sredstvo: Delavce na ulico! Tako je naredil na Dunaju. A na ulico pride takrat tudi vojak in konec je prelita kri, pohabljeni udje, vse polno zaprtih — revščina večja, nego prej. Tudi tisti, kateri odobra-

Ljudski oder.

Zadnje dve nedelji nam je priredil »Ljudski oder« v »Ljudskem domu« znano Finžgarjevo igro »Divji lovec«. Bila je prva igra, ki smo jo videli na ljudskem gledališču, in »Ljudski oder« nam je hotel brez dvoma ravno s to igro podati nek program, katerega si je načrtal, hotel nam je pokazati smer poti, po kateri bo stopal; predstavljati življenje našega ljudstva s svojimi vrlinami in s svojimi hibami. Lepa naloga! V Ljubljani nas je še mnogo, ki nismo še v gledališče zahajali zato, ker nismo hoteli. Kaj bi hodil zdrav človek v bolnišnico vesel v hišo žalosti in nepokvarjen v hišo izprijenosti. Čemu naj bi poslušal naš človek tujca, ki ne govori naš jezik in katerega govorica naše prepričanje rani in moje svetinje v blato meče?

»Ljudski oder« bo hodil druga pota; zdravemu zdravje, veselemu veselje in bolnemu tolažbo!

Kako so igrali? Dobro. In če upoštevamo, da so naši igralci v veliki večini sami začetniki, ki niso v dramatični umetnosti še veliko slišali in so prvič na pozorišče stopili, če pomislimo, da umetnost in njih kruh

ni ne njih poklic, temveč da jih ljubezen in veselje do umetnosti po trudapolnem dnevnem delu zbira v šoli umetnosti, lahko rečemo, prav dobro! Upam, da nam bo vsakdo pritrdil, ako povemo, da mora vsaka ocena te stvari upoštevati, ako hoče pravična biti in igralcem njih ljubezni in vneme do umetnosti ne hladiti.

Pri prvi predstavi, ki jo je dal »Ljudski oder« dne 17. septembra, je posebno hvalno omeniti nastope posameznih grup, fantov, deklet, sploh prizore, v katerih nastopa ljudstvo ali kakor rečemo s tehničnim izrazom »comparzerija«. To priprosto, vendar umerjeno gibanje množice, njih živahno spremljanje glavnih igralcev s svojo simpatijo in apatijo, ne da bi količkaj pozornost občinstva od glavnih junakov odvrčalo in s tem prizoru drugo smer dalo, je umetnost, ki zasluži vse priznanje in dvomimo, da bi naše deželno gledališče ta stran bolj zadelo.

Kar se tiče posameznih igralcev, je bil pač najboljši g. Gaberc, ki nam je v vlogi vaškega, slaboumnega reveža Tončka pripravil zares umetniški užitek. Njegove besede niso bile deklamirane, ampak resnično občutene. Nismo mislili, da imamo pred se-

boj igralce, ampak pravi tip tistih vaških napol pametnih, napol neumnih revežev, ki s svojim žalostno-veselim obrazom na deželi našo pozornost vzbujajo.

Vloga »Divjega lovca« Janeza in njegovega dekleta Majde sta igrala g. Gorski in gdčna. Zalarjeva. Obadva sta se odlikovala s svojim lepim razločnim glasom, čisto izreko, oba sta prikupljive simpatične zunanjosti in kar jim gre posebno v hvalo, v prizorih njih igra ni bila omledna, ampak vse tako preprosto in dostojno. Njih glavna hiša pa je deklamacija. Več življenja, več notranjosti, besede morajo priti kar same od sebe, da se ne vidi, da so naučene in deklamirane. Pri drugi predstavi sta pa ravno ta dva zelo napredovala in ko bi nekoliko več kmečkega življenja poznala, bi bila svoji nalogi popolnoma kos.

Zelo dobro je igral svojo vlogo tudi g. Kalar (Lisjakov Gašpar). Zares prav takega intriganta, bahača in potuhnjenca je imel pisatelj pred očmi, ko nam je pisal njegovo ulogo. Tudi g. Pavšek (rihtar) nas je presenetil. Njegov ponosni, lepo doneči, močni glas, njegova igra nam je ugajala, samo takrat, ko je zblaznel, je bila njegova igra pretirana, premalo naravna in nam je namesto

vajo punte in revolucije, morajo priznavati, da se zdaj delavec s tem orožjem samo nepopisno oškoduje.

Kdor ima kaj srca za delavce, naj zlasti ob teh teh žalostnih časih trga krinko s hinavskega obraza socialnim demokratom, naj odpira delavcem oči, in naj jih pripelje v organizacijo, ki v vzajemnosti vseh delavskih stanov s skupnimi močmi resno in pametno išče pripomočkov za boljše razmere. Pri nas delavci, kar vas je razumnih, vsi v Jugoslovansko Strokovno Zvezo!

Med brati in sestrami.

Le za delavca nič, tako si misli v tem oziru nad vse veleslavna južna železnica. Da pa ona to njeno misel tudi udejstvuje hočemo z nastopnimi vrsticami nekoliko dokazati. V vsaki večji delavnici, posebno pa po tovarnah obstoje naprave, da si delavci po dokončanem delu vsaj roke umijejo, a železnica tega ne pozna. Železniški delavec naj ima celi dan opraviti z najgnusnejšimi stvarmi, vse kar se ga prime naj nese opoldan in zvečer domu skozi mesto v stanovanje. Ni ga vruga, da bi se zanimal za to, da to ni zdravo. Ne za delavca samega, ne za njegovo družino in tudi za hišo ne, v kateri on stanuje. On ki količkaj na-se drži si poišče kje kaj vode — vsaj stoje ob vogalih skladišč kadi z gnjilo, smrdljivo lužo. Sicer nimajo g. uradniki tudi nič boljšega, dasiravno so jim na razpolago neke vrste umivalniki, kojih posode pa bi količkaj napreden kočar ne hotel rabiti za pokladanje svojih praset. Pa kaj se hoče, uprava baje nima denarja za prepotrebne naprave, ker bi ga ji potem zmajnkalo za nepotrebne igrače in nezasluzene remuneracije. Kaj pa delavec na svoji živi koži ne znosi nesnage na svoj dom, to pa stori z obleko. Shramb za odloženo obleko ni ne za delavce — pa tudi ne po pisarnah. Vrzi vsak svoj jopič, kamor ga hočeš, če se ti pomaže pa si kupi družega — vsaj imaš briljanten zaslužek. Posebno če imaš službeno — ti podarjeno obleko in hitiš v njej umazan po mestu, mora to biti le v ponos onega, ki ti jo je dal. Ne bodi torej še siten in zahtevaj, da se ti odkaze še kaka kljuka, kamor jo med delom lahko varno obesiš, da se ti obvaruje snažna. Vidiš, po kolo-dvoru se je zgradilo pred kratkim nekaj greznic, ki se pa po že od zdavnje obstoječih predpisih ne smejo za smeti in odpadke porabljeni; tja nesi, če imaš kaj za shraniti, da ne bodo gradbeni stroški tako popolnoma po neumnem zavrženi. Človek mora si znati pomagati, eden tako, drugi pa zopet drugače, samo, da more živeti. V tem oziru so na vrhuncu uradni slugi. Vsak košček papirja ti pobere, da izreže kako uradno kuverto in če nima sčim prah obri-sati, pa gotovo stakne doma pri svoji ženi kak kos starega perila ali kako otroško kikeljco, da ne dela upravi stroškov za brisače. Taki ljudje so pridni, za to se jih pa tudi upoštevaj. Bodite torej skromni in ponižni in ne mislite vselej, da ste ravno taki ljudje, kakor so drugi. Ako bi se vsakega toliko protežiralo, da bi imel kaj v

sočutja, vzbudila smeh. — Igralci z majhnimi vlogami so bili tudi povoljni.

Druga predstava, 24. septembra, nam je pa nekoliko manj ugajala. Glavni igralci so bili sicer boljši, a comparzerija je bila veliko slabša. Skozi celo igro nas je motilo tisto šepetanje za igralci, tisti nemir, ki ni pustil, da bi igralce pazno poslušali; drugič nas je Tonček pri nekaterih resnih prizorih s svojo pretirano igro spravil v smeh in tako ves prizor in tudi efekt na popolnoma drugo pot spravil, vso situacijo zasukal in dose-gel uspeh, ki ga pisatelj ni nameraval. Po-tem je treba v bodoče postavljanje kulis med igro enkrat za vselej opustiti. Celo tretje dejanje nas je motilo ropotanje. Rajši daljše pavze, kakor pa igro motiti! Istotako je z lučjo. V eni uri dan, potem večer, noč, jutranja zarja, to ne gre! Upamo, da bo vodstvo pri ponavljanju igre te nedostatke odstranilo in vsako igro tudi drugič upri-zorilo z isto važnostjo in resnobo, kakor prvič.

Hiša je bila prvič razprodana, pa tudi drugič je bil obisk še vedno dovoljen. Za naše delavstvo pa bi bilo treba cene neko-liko znižati, mislimo, da ne bo to »Ljudske-mu odru« v škodo!

sedanji vek spadajočih udobnosti na raz-polago, pa bi ljudje predolgo živeli; naši strokovni listi bi ne imeli nič več za pisati, mogotcem in tlačiteljem bi zmanjkalo za-bave, ker le zabavajo se ob naših tožbah in našem trpljenju — prime se pa njih be-tonske srce itak nič, torej vseeno, ali tožiš, ali prosiš, ali pa — žvižgaš.

Lj Na naslov južne železnice in mestne sanitarne oblasti. Ob cesti na južni kolo-dvor pred hišo št. 26 nasproti skladiščnih pisarn, stoji nekaj tako znamenitega, da je vredno javne graje, namreč neko staro-veško stranišče, ki razširja škandalozen smrad. Kadar se snaži, se nesnaga razlije in razmaže kar tja po javni cesti, da imajo ljudje boljši užitek. Vsaka greznica se stakne. zato mislimo, da je omenjeno stranišče slavnim mestnim sanitarnim oblastim sploh ne-poznano, ker drugače bi gotovo že zdavnje izginilo s površja. Saj smo vendar v mestu, ki nekaj na-se drži, ne pa kje v kaki hri-bovski vasi, koder gnojnice neovirano čez pota pretaka. Snaga je južni železnici sicer nepoznata, a slavnim mestnim magistrat pa ima pravico in moč, da jo lahko opomni na obstoječe predpise.

Čuvaji tobačne tvornice so dobili neke znake v obliki črnožoltyh trakov z orlom in nemškim napisom: „K. k. Tabak-Regie“, ki jih nosijo na levih rokav. Po naših mi-slih bi bilo pač umestneje, da bi dobili čuvaji znamenja, ki bi jim obenem kori-stila, dočim jim ti trakovi le skrbijo delajo, da ne pridejo brez njih v službo. Zakaj bi ne imeli mesto trakov na primer kape, ki bi bile veliko primernejše v službi, ker morajo čuvaji tudi sablje nositi. Vsakdo si lahko predstavi, kako imenitno izgleda čuvaj v svoji „uniformi“, namreč: civilna obleka, največkrat pokloftan delaven klo-buk pa „sablja pripasana“. Te uniforme se čuvaji opravičeno sramujejo, kar je vzrok, da sabelj še ponoči radi ne opašajo, ker lahko mislijo, da so pol miši, pol tiča. Če ima erar za vse drugo denar, zakaj bi ga ne bilo za pametno obleko čuvajev, če se že kaka posebnost pri njih zahteva.

Lj »Pred porotniki«, krasno Roseggerjevo igro, ki jo je predelal za slovenske raz-mere F. S. Finžgar, uprizori v **nedeljo 1. ok-tobra, ob pol 8. uri zvečer** »Ljudski oder«. Vstopnice se dobivajo v predprodaji v »Ka-toliški bukvarni«. Igra sama je krasna, ima nešteto pretresljivih scen, uprav fenomenalen konec in tudi dokaj prizorov, kjer se bo občinstvo pošteno nasmejalo. Snov je uzeta iz delavskega življenja in riše trplje-nje trpina, ki ga vse zaničuje, ker misli, da je delamržen, a je v resnici poštena duša. V četrtem dejanju, ki se vrši v porotni obravnavni dvorani, prikipi dejanje do vrhunca. Prvo dejanje igra v graščinskem gozdu, drugo v ječi, tretje na križpotju pred Cestnikovo bajto, četrto v sodnijski dvorani.

Javornik. Na shodu, dne 24. septembra nam je poročal g. dež. poslanec Piber, ki je burno pozdravljen razložil delovanje dežel-nega zbora v prid občinskim volitvam. Po novem občinskem volivnem redu volijo tudi delavci, tudi soc. demokratje se imajo nam zahvaliti, da volijo. Omenja draginjo, ka-tera ima razen v kartelih tudi druge vzroke. Priporoča, naj delavstvo voli s S. L. S. ker ona ima moč v deželi, da bode imel občin-ski odbor zaslombo pri deželnem. Nato go-vorita še č. g. kaplan Žbontar in g. Rorman, ki sta jako temeljito govorila, da so jim naši burno odobraval. Na ta shod prišlo je tudi nekaj soc. demokraskih rogoviležev. Imena je prav nepotrebno navajati, bili so oni, ki so pri vsakem vpitju zraven. Poka-zali so le svojo nevednost in nadutost. Tako nimajo nobenega pojma o gozdnem zakonu, ki prepoveduje pašo, tega naj še temeljito študirajo. Boli jih, ker na Dunaju ne mo-rejo pregnati draginje. Ako se izreče beseda krščansko socialen, se krohočejo, da so kar solzni. G. kaplanu Žbontarju so očitali, da ne znamo pošteno delati, ko jih je pa po-zval, naj pojasne, kaj smo mi nepoštenega naredili, nastala je tišina, kot v gluho-nemnici. Ne poznajo niti shodnega niti društve-nega zakona, ker so hoteli govoriti, ko še naš govornik ni končal. Pri tej priliki jih opomnimo, naj si zapomnijo, da na dru-štvenih shodih sme le povabljen gost go-voriti. Ti delavstvo pa, ako hočeš, da bode novi obč. odbor mogel delovati, ne voli takih kričačev, ampak može, ki jim bo šla S. L. S. na roko.

Javornik. Delavec, vedno bolj se bliža čas, ko boš tudi ti zopet na volišče in oddal

svoj glas kandidatom za občinski odbor. Sicer bi ti že lahko to svojo dolžnost storil, če bi ne bilo povsod kake ovire. V jeseniški občini se pritožujejo, da jim okrajno glavarstvo ne reši reklamacij, no pri nas je že preteklo 14 dni, kar so bile rešene, pa vendar še niso razpisane volitve. Kje pa pri nas tiči zapreka? Ali se pa morebiti kdo malo boji za svoj stolček v občinskem odboru? Sicer bi bilo res dobro če bi se nekateri stolčki malo pomajali ali pa celo zlomili. Škode bi ne bilo. Pa potrpiamo še malo, morebiti se vendar zdramijo in raz-pišejo končno volitve. Se bomo pa tedaj malo bolj udarili. Zato pa delavec, pripravi se sedaj, da ne boš potem premišljal komu boš dal svoj glas. Sicer če si trezno misleč, ti ne bo težko se odločiti. Ali boš mar volil s socialnimi demokrati? Si jo vendar že spoznal, kako se znajo igrati in pesek v oči metati. Če jih še ne poznaš dovolj, evo jih. Soc. demokracija je stranka kričačev in teroristov, od kojih ti ni pričakovati pomoči. To je stranka, ki se veže s tvojimi najhujšimi sovražniki in izkoriščevalci — s kapitalisti in Judi, kar so pokazali tako jasno pri zadnjih državnozborskih volitvah na Dunaju in kar je priznal tudi njihov govornik na shodu dne 10. septembra. To je stranka, ki se veže s tistimi, ki hočejo poslabšati, če ne celo vničiti starostno za-varovanje za delavca, ki draže po kartelih, v katerih so zvezani one stvari, katero naj-bolj potrebuješ. To je stranka, ki se veže z liberalno stranko, ki nima srca za reveža trpina, ampak le za se. Da se vežejo z njo, so pokazali pri volitvah v Ljubljani in da so zvezani tudi pri nas z njo, so priznali na zadnjem društvenem shodu političnega društva pri Vodičarju, na katerem so kričali ni tudi kakor podivjana žival. Vidiš taka je socialno-demokratska stranka pri nas in to naj bi ti poslal v občinski odbor? Mislim, da se boš premislil, predno boš volil z njimi. Ti kot pošten, treznomislec de avec boš volil le S. Lj. S. in zakaj? Nji se imaš zahvaliti, da moreš tudi voliti in voljen biti v občinski odbor. Ko bi te stranke ne bilo, še dolgo bi se moral bojevati za to svojo pravico. Slov. Lj. Stranka je tudi stranka dela, saj je to pokazala v dežel-nem in državnem zboru in prepričan si lahko, da bodo pristaše te stranke delali tudi v občinskem odboru v tvoj blagor, če jim pomagaš priti v odbor. Ta stranka je pri nas tudi edina, ki ima zaslombo v de-želnem odboru in deželnem zboru in po nji tudi pri vladi in kolikega pomena je to za občino, v kateri čaka toliko obče-koristnih naprav rešitve. Zato pa vsi na delo za Slov. Lj. Stranko, da pride ona do zmage.

Vabilo k društvenemu shou krščansko mislečih železničarjev in članov „Prometna zveza“, ki bode v nedeljo dne 1. oktobra v prostoru pri gosp. Jancu v Šmarju št. 20 popoldne ob 3 uri. po § 2. št. 2. Dnevni red: Ustanovitev plačilnice Šmarje. Železni-čarji in organizacija poroča zastopnik vod-stva „Prometna zveza“. Raznoterosti. Za obilno udeležbo vljudno vabi zaupniški odbor.

Vabilo k društvenemu sestanku članov „Prometne zveze“ skupina Ljubljana, ki se vrši vsako prvo soboto v mesecu, prvi sestanek bode v soboto dne 7. oktobra zvečer ob pol 8. uri v gostilniški sobi v Rokodelskem domu. Člani in somišljeniki agitirajte za obilno udeležbo.

Z goriške proge! Navesti vam hočemo, dragi tovariši, kaj neki goriški list o social demokratičnem brezverstvu poroča. To le zato, da bodete lahko odgovorili onim, ki trdijo, da so social demokratje ravno tako dobri katoličani kakor tisti, ki se nočejo v njihovo društvo upisati in so rajši pri Prometni zvezi, ker social demokratičnim brezvercem nič ne verjamejo. Social dem. list „Arbeiter Zeitung“ piše takole: „Razbijte okrašene cerkve! Uničite hiše laži! Razderite trg obljubovanja! Zažgite coperniško ku-hinjo! Naša telesa rabijo bolnišnice ne cer-kva. Zdravnika rabijo naše krvave rane, ne medeno sladkih farških laži! Kruha nam je treba ne altarjev! Na nje bodisi z orožjem ali prazno roko, z ognjem ali s krvjo! Nad nje in naj stane tudi stotisoč življenj! Več je vreden svet kakor pepel cerkva! Proč s cerkvami! In nato opisuje kako se bodo podirale cerkve! Zvonik pada, zidovi se podirajo. Ječe razbiti zvonovi, zveni zlato, ki kupoma leti skupaj, veter pa odnaša raztrgano obleko Device. Krone (na svet-niških glavah) padajo v blato, prižnica je

A. ŽIBERT
-- LJUBLJANA --
PREŠERNOVA ULICA
PRIPOROČA SVOJO VELIKO
ZALOGO ČEVLJEV
DOMAČEGA IZDELKA.

Najboljša, najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet l. 1909 čez 83 milijonov R.
Stanje vlog čez 21 milijonov R.
Lastna glavnica
K 503.575-98.

Ljudska posojilnica

registr. zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta 8
prilicje v lastni hiši nasproti
hotela „Union“ za franč. cerkvijo

prejema **hranilne vloge** vsak de-
lavec od 8. ure zjutraj do 1. ure pop.
ter jih obrestuje **4 1/2 %** brez
po kakem odbitku,
tako da prejme vložnik od vsakih
100 kron čistih 4-50 na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov
denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj
prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-
hranilnične položnice na razpolago.

Dr. Ivan Šusteršič, predsednik; **Josip
Šiška**, stolni kanonik, podpred.; **Odborniki:**
Anton Belec, posest., podj. in trg. v Št. Vidu
n. Lj.; **Fran Povše**, vodja, graščak, drž. in
dež. posl.; **Anton Kobi**, posest. in trg., Breg
pri Borovni.; **Karol Kauschegg**, veleposest.
v Ljubljani; **Matija Kolar**, stolni dekan v
v Ljubljani; **Ivan Kregar**, svetnik trg. in
obrt. zborn. in hišni posest. v Ljubljani; **Fran
Leskovic**, hišni posestnik in blag. „Ljudske
posojil.“; **Ivan Pollak ml.**, tov.; **Karol
Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani;
Gregor Šlibar, župnik na Rudniku.

Spominjajte se pri vseh prireditvah,
pri vseh vseh veseljih in žalostnih
dogodkih „Slovenske Straže“!

Bogata zaloga ženskih ročnih del in
zraven spadajočih potrebščin.

F. MERSOL
LJUBLJANA, Mestni trg št. 13.
Trgovina z modnim in drobnim blagom.
Velika izber vezenin, čipk, rokavic, no-
gavic, otroške obleke in perila, pasov,
predpasnikov, žepnih robcev, ovratnikov,
zavratnic, volne, bombaža, sukanca itd.

Predtiskanje in vezenje monogramov
in vsakovrstnih drugih risb.

Gričar & Mejač
Ljubljana
Prešernova ulica št. 9
priporočata svojo največjo
zalogo izgotovljenih oblek za
gospode, dečke in otroke.

Novosti
v konfekciji za dame.

Ceniki s koledarjem za-
stoj in poštne prosti.

POZOR!
Kdor želi imeti dobro uro,
naj zahteva z znamko
„**UNION**“
ker te ure so najbolj tr-
pežne in natančne, dobe
se pri
Fr. Čudnu
urarju in trgovcu v Ljubljani
delničar in zastopnik
švicarskih tovarn „Uni-
on“ v Bielu in Genovi.

700 Uhani, prstani, briljanti. 1
Svetovnoznano najfinejše blago po najnižjih cenah.

Agitirajte za naše glasilo
„Naša Moč“!

Pozor slov. delavska društva!

Kupujte svoje potrebščine pri znani in pri-
poročljivi domači manufakturni trgovini

JANKO ČEŠNIK
(pri Češniku)
LJUBLJANA

Lingarjeva ulica - Stritarjeva ulica
v kateri dobite vedno v veliki izberi naj-
novejše blago za ženske in moška oblačila

Postrežba poštena in zanesljiva.
Cene najnižje.

A. Lukič
Slovenska
konfekcijska trgovina za:
gospode, dame, dečke, deklice

Ljubljana
Pred škofijo 19.

Lekarna „PRI KRONI“ M. Ph. BOHINCA
v Ljubljani, na vogalu Bleiweisove in Rimske ceste
priporočata sledeča zdravila:

Balsam proti želodčnim bole-
činam, steklenica 20 vin., 6
steklenic 1 krono.
Kaplje za želodec, izvrstno,
krepilno in slast do jedi po-
spešujoče sredstvo, steklenica
40 vin., 6 steklenic 2 kroni.
Kaplje zoper želodčni krč,
steklenica 40 vin., 6 steklenic
2 kroni 50 vin.
Kaplje proti zobobolu,
steklenica 20 vin.
„Stadin“ za otroke.
Obliž za kurja očesa, brada-
vice in trdo kožo, mala škat-
ljica 50 vin., večja 1 K 20 vin.
Odvajalne kroglice, škatljica
30 vin.
Pospalni prašek, proti ognji-
vanju otrok in proti potenju

nog, škatljica 50 vin., 6 škatljic
2 kroni 50 vin.
Protinski cvet, proti trganju
po udih, steklenica 1 krono.
Ribje olje, steklenica 1 krono.
Salicilni kolodij za odstra-
nitev kurjih oces, bradavic in
trde kože, steklenica 70 vin.
Tinktura za želodec, odva-
jalno, krepilno in slast po-
spešujoče sredstvo, steklenica 20
vin., 6 steklenic 1 krono.
Tinktura za lasce, steklenica 1 K.
Trpotčev sok, izvrstna pripo-
moček proti kašlju stekl. 1 K.
Železnato vino, steklenica 2
kr. 60 vin., in 4 kr. 80 vin.
Železnate kroglice, proti ble-
dic (Bleichsucht) mala škatljica
70 vin., velika 1 krono 60 vin.

**Dežnike in
solnčnike**
domačega izdelka
najboljše kakovosti, pri-
poročata po najnižji ceni
slavnemu občinstvu

JOSIP VIDMAR, tovarna dežnikov, Ljubljana
Pred škofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.
Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Usojam si naznaniti častitim odjemalcem, da
sem odprl na Tržaški cesti št. 1

„pri Kerčonu“ filialo

moje trgovine z železnino, hiš-
nega in kuhinjskega orodja.

Blagovolite mi tudi nadalje ohraniti cenjeno
naklonjenost.

Z odličnim spoštovanjem **Stefan Nagy**

Edina in najkrajša črta v Ameriko!

Samo 6 dni! Samo 6 dni!

HAVRE NEW-YORK
francoska prekomorska družba

Veljavne vožnje liste (Sifkarte) za francosko linjo
čez Havre, ter liste za povratek iz Amerike
v domovino in brezplačna pojasnila, daje samo

ED. ŠMARD
oblastveno potrjena potovalna pisarna v Ljubljani
Dunajska cesta št. 18 v novi hiši „KMETSKA
POSJOJILNICE“ nasproti gostilne pri „FIGOVCU“.

AUSTRO = AMERICANA

Patniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na **Simona Kmetetka**
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Kotovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

IVAN JAX in SIN
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 17
priporočata svojo bogato zalogo raznovrstnih
voznih koles in
šivalnih strojev

■ za rodbino in obrt. ■

